

Л.В. Чижевська, д.е.н., проф.

Державний університет «Житомирська політехніка»

О.М. Шендриченко, головний бухгалтер

ТДВ «Березівський кар'єр»

Формування облікової політики видобувного підприємства відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності

Неврахування передбачуваних наслідків змін клімату загрожують безперервності бізнесу, наприклад, у сільському господарстві, виробництві харчових продуктів, транспортному секторі, а також у видобувній промисловості. Побудова стратегії сталого розвитку на видобувних підприємствах вимагає встановлення науково обґрунтованих цілей. Це дозволить конкретизувати їх в операційних планах, бюджетах та прогнозах як частини стратегії. Розробка формалізованого плану має спиратися на дані системи бухгалтерського обліку, розкриття якої залежить від прийнятої облікової політики підприємства. Незважаючи на наявні методологічні та методичні розробки щодо відображення інформації у фінансовій звітності видобувного підприємства, залишаються дискусійними питання щодо віднесення на капіталізацію чи на витрати поточного періоду нарахувань за окремими етапами розвідки та оцінки, щодо обліку геологічної інформації, сейсмічних робіт, пошуково-розвідувального буріння, нарахування амортизації виробничим методом, обліку та оцінки проведених гідророзривів пластів та інші питання. Складність розробки методології обліку пов'язана з проблемами термінології; нечітким формулюванням природи активу, що виникає внаслідок видобувної діяльності; рівнем агрегування інформації; нечітким розуміння видів видобувної діяльності; розмежування процесів розвідки і оцінки природних ресурсів на видобувних підприємствах з науково-дослідної діяльності; визнанням окремого активу «незавершене виробництво»; суб'єктивністю, пов'язаною з припущеннями щодо оцінки справедливої вартості та інших питань. У статті запропоновано розкриття окремих положень облікової політики, зокрема, про інвестиційну нерухомість, запаси, виплати працівникам, капіталізовані витрати на розкривні роботи, витрати на розкривні роботи, витрати на розвідку та оцінку корисних копалин, витрати на розробку кар'єру, нематеріальні активи, резерв на рекультивацию кар'єру, витрати на позики, визнання доходів.

Ключові слова: видобувне підприємство; фінансова звітність; облікова політика; витрати на розвідку та оцінку корисних копалин; міжнародні стандарти фінансової звітності.

Актуальність теми. Видобувний сектор суттєво впливає на розвиток світової економіки. В умовах зростання проблем, пов'язаних зі зміною клімату, інвестори вимагають більшої прозорості щодо видобувного бізнесу, пов'язаного зі стійким розвитком. Екологічна стійкість бізнесу безпосередньо впливає на отримання кредитів для його розвитку.

Зростання доходу у сучасній економіці також пов'язане з впровадженням нових та вдосконалених продуктів, заснованих на енергозберігаючих технологіях. Цілі сталого розвитку розкривають зони ризику, зниження яких можливе за умови узгодження корпоративної стратегії зі зниження ризиків з обліковою політикою підприємства. У такому випадку діяльність підприємства буде спрямована на підтримку довгострокової вартості та підвищення стійкості. Такий підхід ставить питання про розробку методичних аспектів формування облікової політики видобувного підприємства з врахуванням ризиків. Це у свою чергу сприятиме достовірній оцінці бізнесу. У цій сфері наявні певні методологічні прогалини, що є предметом дослідження статті.

Аналіз останніх досліджень та публікацій, на які спираються автори. Розвиток обліку в контексті цілей стійкого розвитку розглянуто в працях А.О. Аджеманга, К.Галоса, П.-А. Піоніра та інших [1–3]. Підходи до відображення інформації у фінансовій звітності відповідно МСФЗ 6 «Розвідка та оцінка запасів корисних копалин» розглянуті у працях С.Сміта, Г. Аль-Салама та інших [4, 5]. Регіональні аспекти досліджувались авторами Д.Падганом (Індія), Дж.Пассантом (Австралія), Ші-кан Ду (Китай) та іншими [6–8]. Українськими авторами розглянуті особливості регулювання діяльності та обліку підприємств видобувного сектору [9–12].

Метою статті є дослідження застосування норм міжнародних стандартів фінансової звітності під час формування облікової політики видобувного підприємства.

Викладення основного матеріалу. На вимогу статті 12 «Застосування міжнародних стандартів» Закону «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» суб'єкти господарювання, які проводять діяльність у видобувних галузях, зокрема, складають фінансову звітність за міжнародними стандартами. У системі МСФЗ

є два спеціальні стандарти, що регулюють облік видобувних галузей: МСФЗ 6 «Розвідка та оцінка запасів корисних копалин» та КТМФЗ 20 «Витрати на розкривні роботи на етапі добування в кар'єрі».

Основними причинами впровадження МСФЗ 6 «Розвідка та оцінка запасів корисних копалин» були відсутність стандарту для конкретної галузі; намагання уніфікувати практики бухгалтерського обліку в галузі; наявність значних відмінностей у правилах бухгалтерського обліку у різних країнах; значний обсяг витрат на розвідку та оцінку корисних копалин у гірничодобувній промисловості. Перед прийняттям МСФЗ 6 професійною спільнотою обговорювався документ DP/2010/1 «Видобувна діяльність», розроблений Радою з міжнародних стандартів фінансової звітності, який отримав критичну оцінку, проте порушив багато специфічних питань, які охоплює ця галузь з точки зору обліку і відображення інформації у звітності. Зокрема, як негативне зазначалось:

1) проблеми термінології: розходження в галузевій і обліковій термінології; розходження в термінології різних юрисдикцій;

2) нечітке формулювання природи активу, що виникає внаслідок видобувної діяльності;

3) недостатність досліджень для розробки відповідної моделі знецінення таких активів;

4) рівень дезагрегування інформації;

5) нечітке розуміння видів видобувної діяльності;

6) розмежування процесів розвідки і оцінки природних ресурсів на видобувних підприємствах з науково-дослідної діяльності;

7) визнання окремого активу «незавершене виробництво». Наприклад, незавершене виробництво у гірничому цеху кар'єру може формуватися за такими статтями, як: дроблення (послуга сторонньої організації), амортизація основних засобів, заробітна плата з нарахуваннями, амортизація активу розкривних порід, амортизація земельної ділянки, послуги з відкачування води з кар'єра, надання послуг спецтехніки;

8) суб'єктивність, пов'язана з припущеннями щодо оцінки справедливої вартості, оскільки не вистачає інформації про ринкові операції, які можна було б використовувати як основу для визначення справедливої вартості окремих видобувних активів;

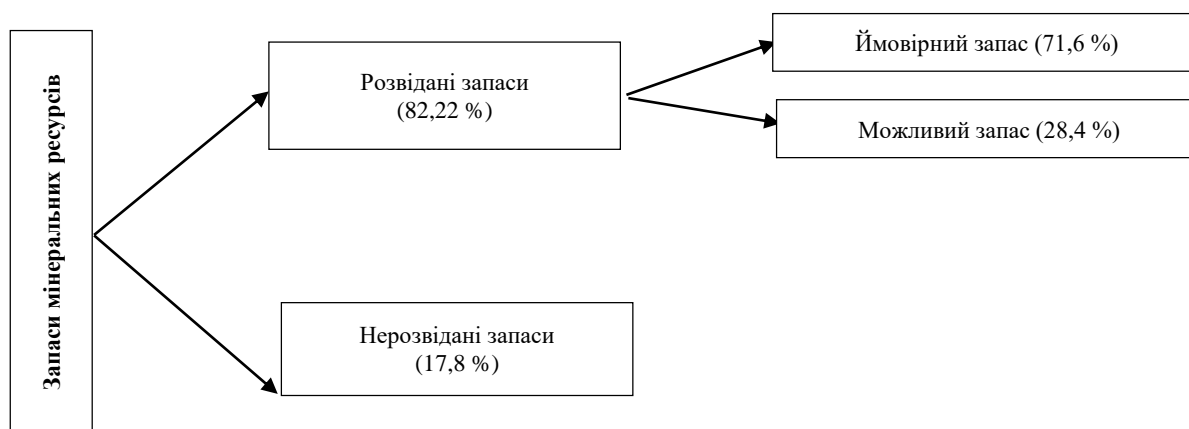
9) складність обліку державних зборів, які можуть приймати різні форми, зокрема: роялті, податки на ренту ресурсів, угоди про розподіл продукції, за якими уряд або призначений орган отримує частку виробництва. В Україні видобувне підприємство може сплачувати: екологічний податок, який справляється за викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин стаціонарними джерелами забруднення (ставка податку залежить від коду забруднюючої речовини), рентну плату за користування надрами, надходження від скидів забруднюючих речовин у водні об'єкти, орендна плата за землю з юридичних осіб.

Розвідка та оцінка корисних копалин є частиною першої фази виробництва видобувних підприємств (рис. 1).

Рис. 1. Технологічна карта обліку на етапі розвідки та оцінки корисних копалин

Ця фаза характеризується особливо високим рівнем ризику, довгостроковою окупністю інвестицій, високим галузевим регулюванням, низькою кореляцією між витратами та виходом, оскільки навіть найсучасніші методи не можуть достовірно визначити склад порід і точно вказати обсяг копалин у родовищі (рис. 2).

Джерело: узагальнено за даними ТДВ «Березівський кар'єр»

Рис. 2. Запаси мінеральних ресурсів на ТДВ «Березівський кар'єр»

На ТДВ «Березівський кар'єр» облік активу розкривних робіт та відвалоутворення (134,6 тис. куб. м) ведеться згідно з МСБО 16 «Основні засоби» і дає право застосовувати професійну думку стосовно того, із чого складається об'єкт основного засобу. Стандарт передбачає, що актив може складатися з декількох частин. При цьому строки корисного використання і методи амортизації таких частин і самого об'єкта основного засобу можуть як розрізнятися, так і бути однаковими. Складовими формування первісної вартості такого об'єкта є: пально-мастильні матеріали, згортання вскришних порід у відвал, навантаження вскришних порід, перевезення вскришних порід.

У межах усього цього процесу видобувне підприємство має отримати дозволи, які у випадку їх отримання, стають об'єктами нематеріальних активів на підприємстві. Наприклад, дозвіл на спеціальне водокористування має такі важливі аспекти для відображення цього активу в обліку:

1. Мета водокористування: наприклад, передача води вторинним водокористувачам; використання води для: протипожежних потреб, потреб зовнішнього благоустрою територій міст та інших населених пунктів, пилозаглушення у шахтах і кар'єрах;

2. Строк дії дозволу (має значення для нарахування амортизації);

3. Умови спеціального водокористування (впливають на відображення господарських операцій): наприклад, дотримуватися вимог водного законодавства, своєчасно сплачувати рентну плату за спеціальне водокористування згідно з податковим законодавством.

Крім того, відповідно до галузевої специфіки до нематеріальних активів на ТДВ «Березівський кар'єр» належать «Геолого-економічна оцінка Березівського-1 родовища граніту у Житомирському районі», «Дозвіл на виконання робіт підвищеної небезпеки (01.02.2022 – 01.02.2027)», «Звіт з оцінки впливу на довкілля Березівського-1 родовища гранітів у Житомирському районі», «Протокол № 4405 від 24.05.2018 р. по запасах корисних копалин Березівське-1 родовище гранітів», «Сертифікат відповідності (додаток Радіаційний сертифікат) 22.02.2021 – 21.02.2023», «Технічна документація щодо встановлення меж земельних ділянок».

З врахуванням особливостей регулювання вважаємо, що облікова політика видобувного підприємства має містити такі положення.

Інвестиційна нерухомість. Підприємство класифікує інвестиційну нерухомість на такі групи: землю, утримувану для довгострокового збільшення капіталу, а не для короткострокового продажу під час звичайної діяльності (запланований строк утримання має перевищувати 1 рік); землю, утримувану для майбутнього, ще не визначеного використання; нерухомість (яка є власністю підприємства або утримується підприємством за угодами про оренду), надана в оренду згідно з однією чи кількома угодами про операційну оренду; нерухомість, яка не зайнята, але утримується для надання в оренду згідно з однією чи кількома угодами про операційну оренду; нерухомість, яка будується або поліпшується для майбутнього використання як інвестиційна нерухомість; нерухомість, яка утримується для отримання доходу від приросту її вартості в довгостроковій перспективі.

Критерій розмежування інвестиційної нерухомості і нерухомості, зайнятої підприємством, встановлюється в розмірі 10 % від загальної площі. У разі, якщо лише частину нерухомості здано в оренду,

і така частина відповідає вказаним вище критеріям, така нерухомість визнається: окремо інвестиційною й основними засобами у відповідних частинах. Об'єкт інвестиційної нерухомості при первісному визнанні оцінюється за фактичною собівартістю. Перелік об'єктів нерухомості, яка класифікується як інвестиційна, затверджується керівником підприємства щорічно на дату, якнайближчу до дати складання річної фінансової звітності.

Запаси. Підприємство веде відповідно до положень МСБО 2 «Запаси» облік таких видів запасів: товари, придбані та призначені для перепродажу (рахунок обліку 28, крім субрахунку 286 «Необоротні активи, утримувані для продажу»); готова продукція – матеріальний об'єкт або робота чи послуга, що виготовлені на підприємстві, призначені для продажу і відповідає технічним та якісним характеристикам, передбаченим договором або іншим нормативно-правовим актом, – порода гірська скельна дроблена (рахунок обліку 26); напівфабрикати – гірська маса, отримана в результаті вибухових робіт в кар'єрі (рахунок обліку 25); незавершене виробництво (рахунок обліку 23); виробничі запаси (сировина, основні й допоміжні матеріали, комплектуючі вироби, пально-мастильні матеріали, запасні частини та інші матеріальні цінності, що призначені для виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг, обслуговування виробництва й адміністративних потреб (рахунок обліку 20, 22).

Виплати працівникам. Підприємство здійснює відрахування за програмою з визначеним внеском до державного Пенсійного фонду за ставками, що діють протягом року, виходячи з нарахованої заробітної плати. Ці відрахування відображаються як витрати у тому звітному періоді, до якого належить відповідна заробітна плата. Зобов'язання підприємства юридичне, обмежується чітко визначеною сумою внеску, воно не дисконтується, актуарна оцінка не використовується. Підприємство не бере участь у державній пенсійній програмі з визначеною виплатою, яка передбачає достроковий вихід на пенсію працівників, що працюють на посадах зі шкідливими та небезпечними для здоров'я умовами праці, оскільки акредитованих шкідливих професій немає. Підприємство не має юридичного зобов'язання компенсувати державному Пенсійному фонду України вартість додаткових пенсій. У разі майбутньої участі підприємства у програмі з визначеними виплатами, зокрема пов'язаними із пільговими пенсіями, що мають виплачуватися за рахунок коштів підприємства. Такі пенсії пов'язані з окремими категоріями працівників, визначеними у Списку № 1 виробництв, робіт, професій, посад і показників на підземних роботах, на роботах з особливо шкідливими і особливо важкими умовами праці, зайнятість в яких повний робочий день дає право на пенсію за віком на пільгових умовах та Списку № 2 виробництв, робіт, професій, посад і показників на роботах із шкідливими і важкими умовами праці, зайнятість в яких повний робочий день дає право на пенсію за віком на пільгових умовах Постанови Кабінету Міністрів України № 461 «Про затвердження списків виробництв, робіт, професій, посад і показників, зайнятість в яких дає право на пенсію за віком на пільгових умовах» від 24.06.2016 р. підприємство оцінить (із залученням профільного спеціаліста – кваліфікованого актуарія) величину майбутніх зобов'язань, актуарний ризик (виплати можуть бути меншими, ніж очікування) та інвестиційний ризик (інвестованих коштів може бути недостатньо для здійснення очікуваних виплат).

Витрати, які стосуються такого пенсійного плану, не відображаються у фінансовій звітності, у разі, якщо сума можливого резерву незначна – менше за 5 % від вартості активів, відображених у балансі. У разі, якщо сума майбутніх зобов'язань перевищує вказаний вартісний критерій, підприємство визнає витрати за програмами з визначеними виплатами довгостроковими зобов'язаннями. Під такі зобов'язання створюються забезпечення з відображенням їх у звітності за теперішньою вартістю. Для визначення теперішньої вартості зобов'язання підприємство: використовує метод прогнозних одиниць; зараховує виплати до відповідних періодів надання послуг; здійснює актуарні припущення (оцінка демографічного стану, плинності кадрів тощо).

Підприємство компенсує державному Пенсійному фонду України вартість додаткових пенсій, які виплачуються декільком колишнім працівникам підприємства. Підприємство не визначає довгострокові пенсійні зобов'язання із визначеними виплатами, оскільки зважаючи на незначну суму щомісячного відшкодування (до трьох тисяч гривень), вартість таких зобов'язань не є суттєвою для фінансової звітності підприємства. Витрати за такими платежами включаються за статтею «Інші операційні витрати» до витрат того періоду, коли вони фактично понесені.

Капіталізовані витрати на розкривні роботи. Розкривну породу та інші матеріали гірничодобувних відходів необхідно видалити перед експлуатацією розробки для отримання доступу до покладів граніту. Цю діяльність зараховують до витрат на розкривні роботи до початку експлуатації, і вона капіталізується у складі собівартості незавершеного будівництва. Визначення того, чи витрати зараховуються до розкривних робіт до початку експлуатації чи після початку експлуатації, базується на основі схваленого плану розробки кар'єру. У випадку будь-яких суттєвих подальших змін до цього плану, проводиться повторна перевірка обліку та відповідне коригування капіталізованих витрат. Витрати на розкривні роботи після початку експлуатації капіталізуються, коли діяльність з розкривання на етапі експлуатації розробки призводить до покращення доступу до корисної копалини. Капіталізовані витрати на розробку кар'єру (на

розкривні роботи), відповідно до норм Тлумачення КТМФЗ 20 у подальшому визнаються активом – «Актив розкривних робіт», що підлягає амортизації, протягом встановленого підприємством строку корисного використання.

Витрати на розкривні роботи. Під час здійснення гірничих робіт відкритим способом необхідно зняти порожні породи («покривні / розкривні породи»), щоб отримати доступ до покладів граніту. На етапі підготовки кар'єру (до початку добування на окремому уступі або горизонті) витрати на розкривні роботи капіталізують як частину витрат на розробку та спорудження кар'єру, які після початку добування амортизуються. Витрати на розкривні роботи на етапі добування капіталізуються в актив розкривних робіт. Актив амортизується прямолінійним методом протягом строку корисного використання, що встановлюється у межах терміну дії дозволу на користування надрами – 20 років.

Витрати на розвідку та оцінку корисних копалин. Витрати до початку розвідки в міру їх виникнення відображаються у складі прибутку або збитку. Витрати на розвідку, враховуючи витрати на придбання ліцензій, первісно капіталізуються як матеріальні або нематеріальні активи з розвідки та оцінки, відповідно до природи придбаних активів. Витрати накопичуються в об'єктах дослідження, якими можуть бути родовища або ділянки дослідження до того часу, доки не буде визначено їх технічну здійсненість та комерційну доцільність.

Витрати на розробку кар'єру. Витрати на розробку враховують витрати, пов'язані з придбанням і дослідженням мінеральних параметрів родовища, і капіталізуються до тих пір, поки не буде досягнуто комерційних рівнів виробництва. Витрати на розробку родовища амортизуються з моменту, коли підприємство розпочинає комерційне виробництво. Надходження, отримані від продажу гранітної продукції до дати комерційного виробництва, компенсуються за рахунок капіталізованих витрат на розробку кар'єру. Комерційне виробництво визначається як етап, на якому гірничі активи доступні для використання. Це тягне за собою те, що підприємство підтримує послідовний рівень виробництва від гірничих робіт. Це визначається шляхом посилання на різні фактори, враховуючи прогнозовані рівні виробництва та формування позитивних грошових потоків на щомісячній і достатньо стійкій основі. Витрати на розробку рекласифікуються як «видобувні активи». Амортизація не визнається до тих пір, поки ці витрати не будуть перекласифіковані як активи. Подальші витрати включаються до балансової вартості активу або визнаються як окремий актив в тому випадку, якщо існує велика імовірність виникнення майбутньої економічної вигоди і вартість активу може бути достовірно визначена. Всі інші витрати на ремонт та обслуговування відображаються у складі прибутку та збитку у момент, коли вони були понесені.

Нематеріальні активи. Підприємство визнає нематеріальними активами ліцензії, патенти, права користування природними ресурсами, розвідка і оцінка корисних копалин, авторські права, переліки клієнтів, квоти на імпортування, франшизи, взаємовідносини з клієнтами чи постачальниками, маркетингові права та інші об'єкти, якщо щодо таких об'єктів виконуються умови ідентифікації активів відповідно до МСБО 38 «Нематеріальні активи». Підприємство контролює актив, якщо воно має повноваження отримувати майбутні економічні вигоди, що надходять від основного ресурсу, та обмежувати доступ інших до цих вигід. Юридичне забезпечення права не є необхідною умовою для контролю, якщо підприємство контролює майбутні економічні вигоди в інший спосіб. Діапазон термінів корисного використання нематеріальних активів становить від 1 до 10 років; прав користування природними ресурсами (спеціальні дозволи на користування надрами) – до 20 років (на строк дії права користування). Підприємство нарахування амортизації нематеріальних активів здійснює на систематичній основі протягом строку їх корисного використання (експлуатації) – прямолінійним методом. Строк корисного використання для кожного з оприбуткованих протягом звітного місяця об'єктів нематеріальних активів визначається наказом керівника підприємства. Нематеріальні активи з обмеженим строком корисного використання амортизуються протягом строку корисного використання із застосуванням прямолінійного методу та оцінюються на предмет наявності ознак можливого зменшення корисності. Строки й метод амортизації нематеріальних активів з обмеженим строком корисного використання аналізуються щонайменше наприкінці кожного фінансового року. Зміна передбачуваних строків чи способу отримання прогнозованих економічних вигід, втілених в активах, відображається як зміна методу або періоду амортизації, залежно від ситуації, й обліковується як зміна облікової оцінки. Витрати на амортизацію нематеріальних активів з обмеженим строком корисного використання визнаються у звіті про прибутки та збитки в категорії витрат відповідно до функцій активу. Нематеріальні активи, які виникають у результаті договірних або інших юридичних прав, амортизуються протягом терміну чинності цих прав. Ліквідаційна вартість нематеріальних активів приймається за нуль, за винятком випадків, коли існує зобов'язання третьої сторони придбати актив наприкінці строку його використання; є активний ринок такого активу і ліквідаційну вартість можна визначити з посиланням на нього.

Резерв на рекультивуацію кар'єру. Підприємство щороку здійснює оцінку резерву на рекультивуацію кар'єру. Істотні оцінки та припущення приймаються під час визначення суми резерву, оскільки на кінцеву суму зобов'язання до сплати впливають численні фактори. До цих факторів належать обсяг та очікувані

витрати на діяльність з рекультивації, забезпеченість запасами корисних копалин, вимоги правової та нормативної бази, рівень інфляції та ставки дисконтування. Ці невизначеності можуть вплинути на майбутні витрати, які відрізнятимуться від сум визначених на поточний момент.

Витрати на позики. Витрати на позики капіталізуються як частина вхідної ціни активу, якщо вони принесуть економічні вигоди для суб'єкта господарювання в майбутньому. Враховуючи, що на етапі розвідки корисних копалин можлива відносно низька ймовірність отримання економічних вигід, рішення про капіталізацію виноситься на підставі професійного судження бухгалтера з врахуванням вимог МСБО 23 «Витрати на позики».

Визнання доходів. Визнання доходів за договорами з клієнтами здійснюється на підставі п'ятикрокової моделі визнання виручки згідно з МСФЗ 15 «Дохід за договорами з клієнтами», а саме: ідентифікація договору, визначення окремих договірних зобов'язань (окремих поставок); визначення ціни угоди; розподіл ціни угоди до окремих договірних зобов'язань; визнання доходу після виконання договірних зобов'язань; зарахування витрат на виконання договору.

Типовими для цієї галузі є складні договірні угоди, де необхідно оцінити, чи відповідають партнери визначенню клієнта відповідно до стандарту та договірної угоди та чи містить договір чітке зобов'язання надати товари чи послуги (зобов'язання виконання). Прикладами складнопідрядних договорів є угоди про співробітництво (коопераційна домовленість), коли видобуток корисних копалин відрізняється від заздалегідь передбачених договором.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Наразі видобувна галузь відчуває брак стандартизації, яка б належним чином враховувала її специфіку. Проте підприємства, орієнтовані на сталий розвиток, оцінюють і зменшують кліматичні ризики. Стратегія позитивного реагування на зміни клімату враховує залучення додаткових інвестицій для технологічного удосконалення видобувних підприємств та зменшення екологічних ризиків. У такому випадку інвесторам потрібна інформація, яка продукується у системі бухгалтерського обліку і базується на відповідних принципах облікової політики. Такі принципи ґрунтуються на положеннях міжнародних стандартів фінансової звітності, врахуванні інтересів клієнтів і співробітників. Запропоновані положення облікової політики видобувного підприємства сприятимуть підвищенню репутації бізнесу та полегшуватимуть доступ до фінансування. Перспективою подальших досліджень є врахування галузевих особливостей в імплементації інших міжнародних стандартів фінансової звітності.

References:

1. Agyemang, A.O., Yusheng, K., Twum, A.K. et al. (2021), «Trend and relationship between environmental accounting disclosure and environmental performance for mining companies listed in China», *Environ Dev Sustain*, No. 23, pp. 12192–12216.
2. Galos, K., Nieć, M., Saługa, P.W., and Uberman, R. (2015), «The basic problems of mineral resources valuation methodologies within the framework of System of Integrated Environmental and Economic Accounts», *Gospodarka Surowcami Mineralnymi*, No. 31 (4), pp. 5–20.
3. Pionnier, P.-A., and Yamaguchi, S. (2018), «Compiling Mineral and Energy Resources According to the System of Environmental-Economic Accounting (SEEA) 2012: A Contribution to the Calculation of Green Growth Indicators», *OECD Green Growth Papers*, OECD Publishing, Paris, No. 2018/03.
4. Smith, C. and Venter, E.R. (2020), «Financial statement comparability in the extractive industry», *Accounting Research Journal*, Vol. 33, No. 3, pp. 523–541, doi: 10.1108/ARJ-08-2019-0161.
5. Al-Salam, Ghadah Tareq Abdul Majeed; Atta, Ammar Abidal Kader; Alalawi, Talib Ghadhban Yaseen; Alaraji, Fedaa Abd Almajid Sabbar (2020), «The Possibility of Adopting the International Financial Reporting Standard IFRS 6 for Achieving Transparency in the Iraqi Oil Industries», *Calitatea: Acces la Success*, Bucharest, Vol. 21, Issue 179, pp. 15–21.
6. Padhan, D. and Das, A. (2022), «Physical and monetary asset accounting of mineral resources in India», *Resources Policy*, Elsevier, Vol. 78 (C).
7. Passant, J. (2014), «The Minerals Resource Rent Tax: The Australian Labor Party and the continuity of change», *Accounting Research Journal*, Vol. 27, No. 1, pp. 19–36, doi: 10.1108/ARJ-08-2013-0058.
8. Shi-quan, Dou, Jiang-yi, Liu, Jian-zhong, Xiao and Wen, Pan (2020), «Economic feasibility valuing of deep mineral resources based on risk analysis: Songtao manganese ore – China case study», *Resources Policy*, Vol. 66, 101612, doi: 10.1016/j.resourpol.2020.101612.
9. Osadcha, T.S. (2016), «Sutnist' pryrodnoi' renty jak ob'jekta buhgalters'kogo obliku», *Visnyk ZhDTU*, Ser. *Ekonomichni nauky*, No. 4 (78), pp. 85–92.
10. Makurin, A.A. (2015), «Problemy normatyvnogo reguljuvannja buhgalters'kogo obliku u vuglevydobuvnij promyslovosti», *Naukovyj visnyk Hersons'kogo derzhavnogo universytetu*, Ser. *Ekonomichni nauky*, No. 11 (3), pp. 155–158.
11. Zadorozhnyj, Z.M. and Kafka, S. (2017), «Osoblyvosti dijalnosti pidprijemstv naftogazovoi' promyslovosti ta i'h vplyv na oblik neborotnyh material'nyh aktyviv», *Visnyk Ekonomiky*, No. 3, pp. 127–140.

12. Chyzhevs'ka, L.V. and Zatoka, T.V. (2022), «Osoblyvosti obliku ta zvitnosti u vydobuvnyh galuzjah v umovah stalogo rozvytku», *Problemy teorii' ta metodologii' buhgalters'kogo obliku, kontrolju i analizu*, No. 3 (50), pp. 42–47, doi: 10.26642/pbo-2021-3(50)-42-47.

Чижевська Людмила Віталіївна – доктор економічних наук, професор Державного університету «Житомирська політехніка».

<https://orcid.org/0000-0002-0361-3529>.

Наукові інтереси:

- міжнародні стандарти фінансової звітності, професійна етика бухгалтера.

Шендриченко Ольга Миколаївна – головний бухгалтер ТДВ «Березівський кар'єр».

Наукові інтереси:

- фінансовий, управлінський та податковий облік видобувного підприємства.

Chyzhevska L.V., Shendrychenko O.M.

Formation of accounting policies of a mining enterprise in accordance with International Financial Reporting Standards

Failure to take into account the perceived impacts of climate change threatens business continuity, for example, in agriculture, food production, the transport sector, and the extractive industry. Building a sustainable development strategy at mining enterprises requires the establishment of scientifically based goals. This will allow them to be specified in operational plans, budgets, and forecasts as part of the strategy. The development of a formalized plan should be based on data from the accounting system, the disclosure of which depends on the adopted accounting policy of the enterprise. Despite the existing methodological and methodical developments regarding the reflection of information in the financial statements of the mining enterprise, there are still debatable issues regarding the attribution to capitalization or expenses of the current period of accruals for individual stages of exploration and evaluation, regarding the accounting of geological information, seismic operations, exploration drilling, depreciation by the production method, accounting and evaluation of hydraulic fracturing and other issues. The complexity of developing an accounting methodology is associated with problems of terminology; unclear formulation of the nature of the asset arising from mining activities; the level of aggregation of information; unclear understanding of the types of mining activities; differentiation of the processes of exploration and evaluation of natural resources at mining enterprises from research activities; recognition of an individual asset «work in progress»; subjectivity associated with assumptions about fair value measurement and other issues. The article proposes disclosure of certain provisions of the accounting policy, in particular, on investment real estate, reserves, employee benefits, capitalized costs for overburden, overburden costs, exploration and evaluation costs of minerals, quarry development costs, intangible assets, reserve for quarry reclamation, borrowing costs, income recognition.

Keywords: mining company; financial statements; accounting policies; mineral exploration and evaluation costs; International Financial Reporting Standards.

Стаття надійшла до редакції 30.09.2022.